وزارت معارف

حسن خط

صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ . ش.

افغانستان

زموږ خانهٔ

دټولو مشترك

ګډکور همهٔ ما

دی . است .

سرود ملی

دا وطن افغانستـان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولـو کور دی
د پښتـون او هــزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هیـواد به تل ځلیږي
په سینه کې د آسیـا به
نوم د حق مـو دی رهبـر

دا عـزت د هـر افغان دی
هر بچی یې قهرمـان دی
د بـلـوڅـو د ازبکـو
د تـرکمنـو د تـاجکـو
پامیریـان، نورستانیـان
هـم ایمـاق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکـه زړه وي جـاویـدان
وایـو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

حسن خط

صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ . ش

مشخصات کتاب

مضمون: حسن خط

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش هنر نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: اول

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه: مطبعهٔ بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادهٔ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندهٔ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادهٔ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست

عنوان	صفحه

بخش اول

یادآوری:

این کتاب حاوی دو بخش است، بخش اول آن، کتاب درسی برای شاگردان و بخش دوم آن، نمونۀ رهنمای تدریس چند درس برای معلمان محترم می‌باشد، امید است که شاگردان و معلمان محترم از این کتاب استفاده درست نمایند.

وسایل خطاطی

هدف: آشنایی شاگردان، با وسایل خطاطی و طریقه‌های استفاده از آن

پرسش

آیا در گذشته با کدام وسیلهٔ خطاطی آشنایی داشته اید؟

شکل‌های زیر را با دقت ببینید؛ آن‌ها را به همدیگر نشان داده و نام بگیرید.

قلم نی

قلمتراش (چاقو)

قط زن (قطع زن)

لیقه (جزئی ابریشم یا نخ خامک‌دوزی)

دوات

کارخانه‌گی

از جملهٔ وسایل خطاطی قلم نی، دوات و لیقه را تهیه کرده به صنف بیاورید.

 (نقطه)

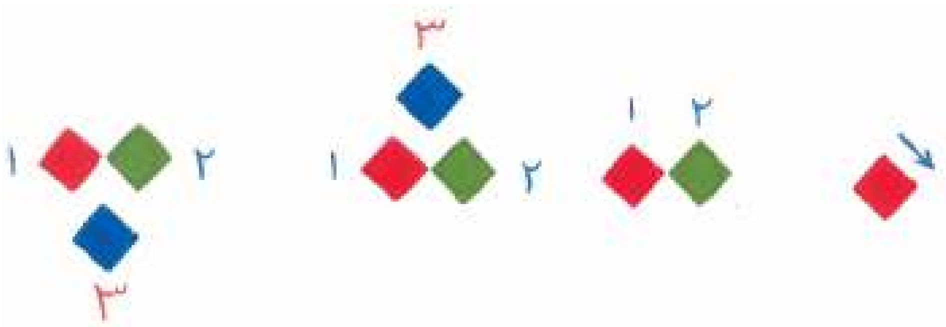
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز گرفتن قلم

پرسش‌ها

۱-آیا نقطه را می شناسید؟

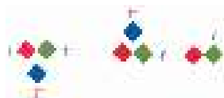
۲- به نظر شما نقطه چه شکل دارد؟

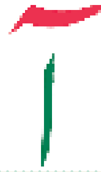

در کتابچه‌های مشق خود با قلم نی، نوشتن نقطه را تمرین کنید.

نطقه‌ها را در خانه مشق نمایید.

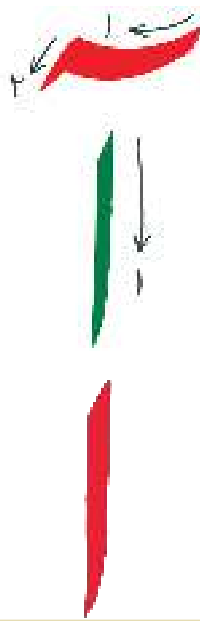

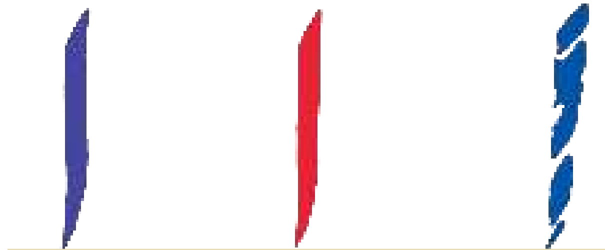
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف(الف) و شکل مد (~)

پرسش

۱- آیا خوش دارید که خط تان خوب شود؟

حرف (آ) را با قلم نی تمرین کنید.

(ا ، آ) را با پنسل و یا قلم نی، در کتابچه‌های خود مشق و تمرین نمایید.

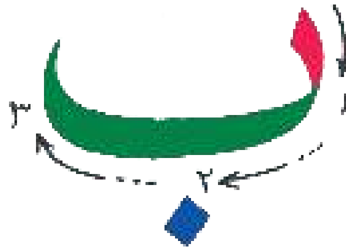
ب

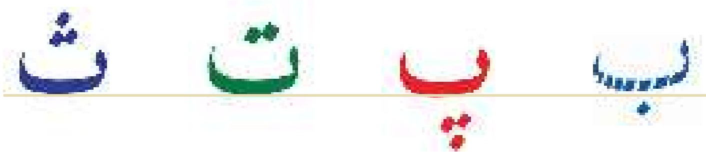
هدف:آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ـبـ) و حرف‌های هم شکل آن

پرسش

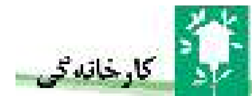
-به نظر شما حرف (ب) از حرف‌های (پ ت ث) چه فرق دارد؟

سر مشق فوق را با دقت مشاهده نموده و آن‌ها را با قلم نی، در کتابچه‌های خود مشق و تمرین کنید.

حرف‌های (ب پ ت ث) را با قلم پنسل یا نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

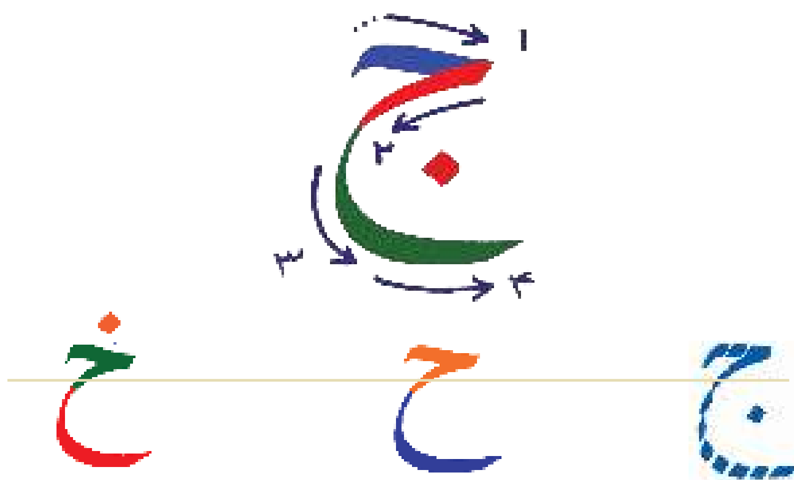

هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ﺟ) و حرف‌های هم شکل آن

پرسش

به نظر شما حرف(ج) چطور نوشته می‌شود؟

حرف (ج) و حرف‌های هم شکل آن‌را با قلم نی، از روی سرمشق کتاب تمرین کنید.

حرف های (ج- ح- خ) را با قلم نی یا پنسل، در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

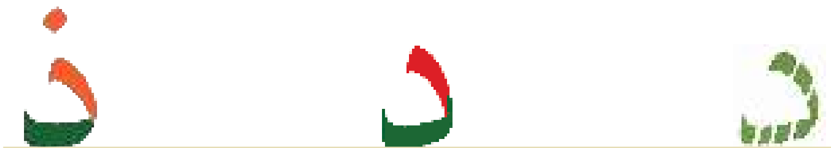

هدف:آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (د) و حرف هم شکل آن

- اگر بالای حرف (د) یک نقطه بگذارید چه خوانده می‌شود؟

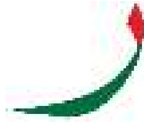

حرف (د) را از روی سرمشق کتاب تان بادرنظرداشت حرکت های آن با قلم نی، مشق و تمرین کنید.

حرف‌های (د– ذ) را با قلم نی یا پنسل، در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

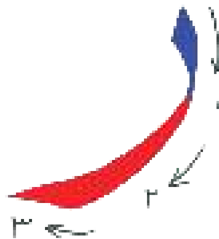

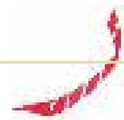
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ر) و حرف‌های هم شکل آن

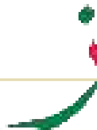

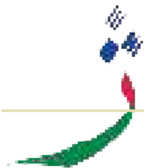
پرسش

– به نظر شما حرف (ر) از حرف‌های (ز) و(ژ) چه فرق دارد؟

شکل حرف (ر) و حرف های هم شکل آن را بادرنظرداشت حرکت های آن، از روی سر مشق کتاب، تمرین کنید.

حرف‌های (ر– ز– ژ) را در کتابچه‌های تان با قلم پنسل تمرین نمایید.

س

هدف:آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (س) و حرف هم شکل آن

پرسش

- آیا گفته می‌توانید که حرف (س) از حرف (ش)چه فرق دارد؟

س

ش س س

حرف‌های (س - ش) را با دقت مشاهده کنید، دندانه‌های آن‌را بشمارید و آن‌را با قلم نی از روی سر مشق کتاب تمرین کنید.

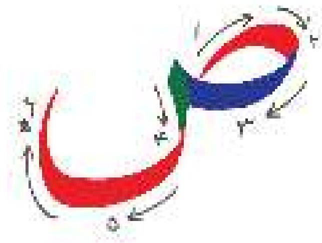
حرف‌های (س - ش) را با قلم نی یا پنسل تمرین کنید.

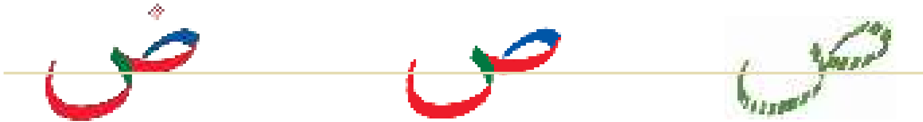
ص

هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ص) و حرف هم شکل آن

پرسش

- آیا گفته می‌توانید که حرف (ص) در چند حرکت نوشته می‌شود؟

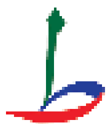

سر مشق کتاب را با دقت ببینید، بعد آن‌را با قلم نی، مشق و تمرین کنید.

حرف‌های (ص - ض) را با قلم پنسل و یا نی، در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

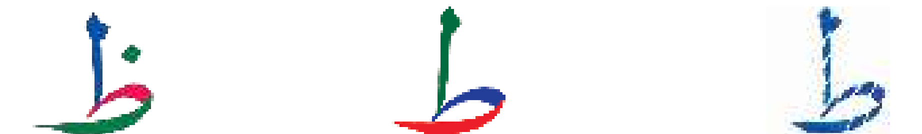
هدف: آشنایی شاگردان با طرز نوشتن حرف (ط) و حرف هم شکل آن

پرسش

- در سرمشق زیر حرف (ط) با چند رنگ نوشته شده است؟

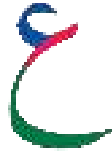

سرمشق بالا را با دقت ببینید و با قلم نی آن‌را مشق کنید.

حرف‌های (ط-ظ) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

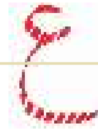
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ع) و حرف هم شکل آن

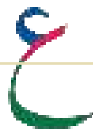

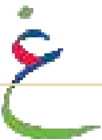
پرسش

- به نظر شما چه وقت حرف‌ها را می‌توانیم زیبا بنویسیم؟

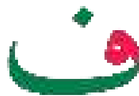

با توجه به سر مشق کتاب، شکل (ع) را با قلم نی، مشق و تمرین کنید.

حرف‌های (ع - غ) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

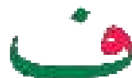
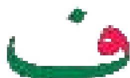
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ف)

پرسش

- کی گفته می‌تواند که حرف (ف) با چند حرکت نوشته می‌شود؟

به سر مشق بالا دقت نموده، تعداد حرکت‌ها را حساب نمایید؛ سپس آن‌را با قلم نی، درکتابچه‌های خود مشق و تمرین کنید.

(ف) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های خود مشق و تمرین کنید.

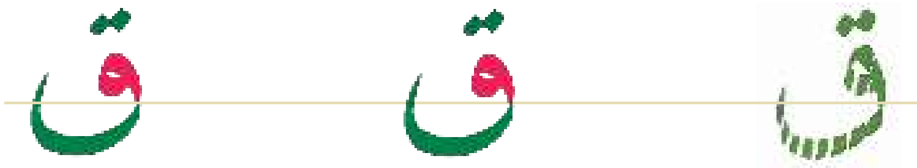
ق

هدف: آشنایی شاگردان، با نوشتن حرف (ق)

پرسش

- آیا گفته می توانید که بعد از حرف (ف) کدام حرف می آید و چطور نوشته می شود؟

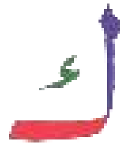

حرف (ق) را با قلم نی در کتابچه‌های خود مشق و تمرین کنید.

حرف‌های (ق- ف) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های خود مشق و تمرین نمایید.

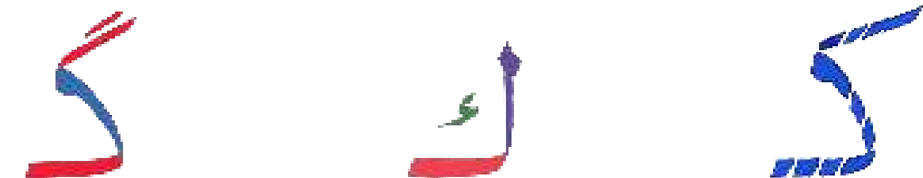
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ک) و حرف هم شکل آن

پرسش

- آیا می دانید حرف(ک) چه طور نوشته می شود؟

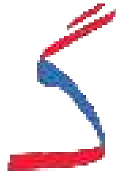

حرف (ک) و حرف هم شکل آن (گ) را با دقت مشاهده نموده؛ سپس با قلم نی آن را مشق و تمرین نمایید.

حرف(ک-گ) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های خود مشق و تمرین نمایید.

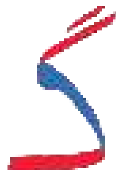
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (گ)

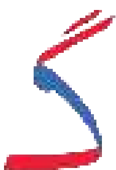

- آیا گفته می‌توانید که حرف (گ) بعد از کدام حرف می‌آید و چطور نوشته می‌شود؟

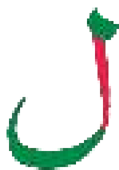

سرمشق بالا را با قلم نی، مشق کنید.

حرف (گ) را با قلم نی و یا پنسل، درکتابچه‌های خود مشق و تمرین کنید.

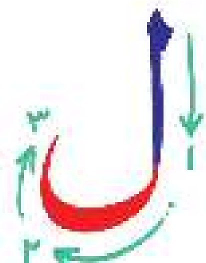

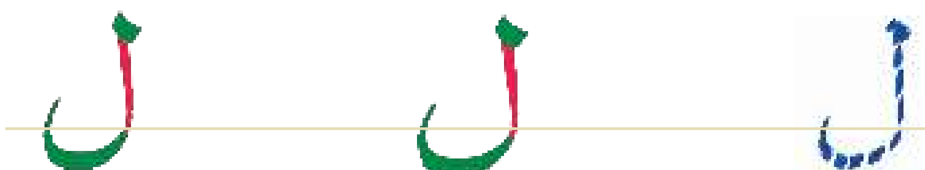
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ل)

پرسش

- بعد از حرف (گ) کدام حرف می‌آید و چطور نوشته می‌شود؟

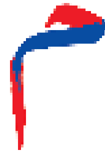

حرف (ل) را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن‌را با قلم نی در کتابچه‌های مشق خود تمرین کنید.

حرف‌های (ل - ق) را با قلم نی و یا پنسل، در کتابچه‌های خود مشق و تمرین نمایید.

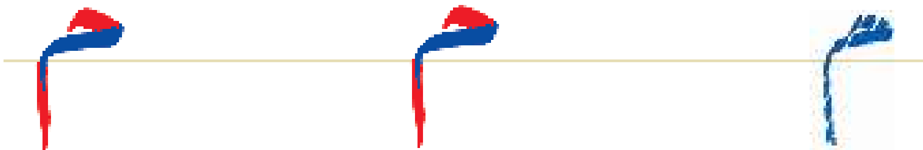
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (م)

پرسش

-آیا گفته می‌توانید که نام پیامبر اسلام صلی الله علیه وسلم به کدام حرف شروع می‌شود؟

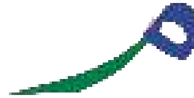

به سرمشق بالا دقت نموده از روی آن حرف (م) را با قلم نی مشق و تمرین کنید.

حرف (م) را با قلم نی و یا پنسل، در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

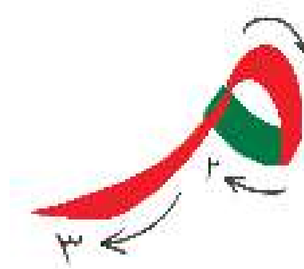

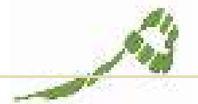
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن شکل دیگر حرف ( )

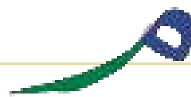

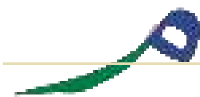
پرسش

- آیا این شکل ( ) را در گذشته دیده اید و آن چطور نوشته می‌شود؟

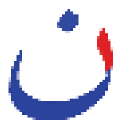

حرف ( ) را با دقت ببینید، آن را مرحله به مرحله توجه نموده و با قلم نی آن‌را مشق کنید.

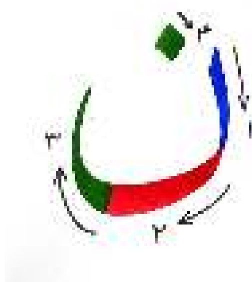
هر دو شکل حرف (م) و ( ) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

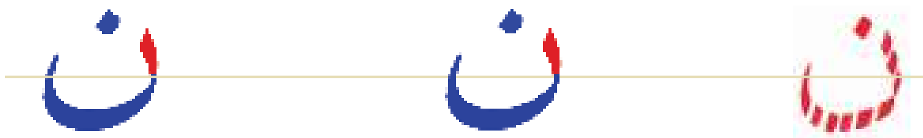

هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ن)

– آیا گفته می‌توانید که حرف آخر کلمهٔ نان چطور نوشته می‌شود؟

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن‌را با قلم نی مشق نمایید.

حرف (ن) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

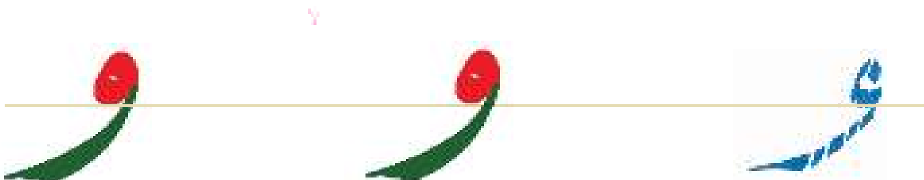
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (و)

پرسش

۱- کی می‌داند کلمهٔ (وطن) با کدام حرف آغاز و چگونه نوشته می‌شود؟

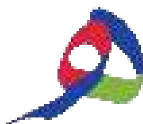

حرف (و) را با قلم نی مشق نمایید.

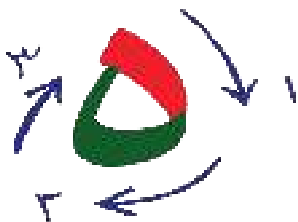
حرف (و) را با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

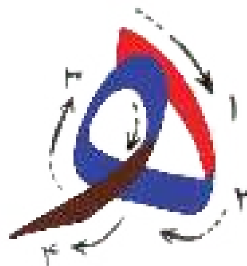

هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن شکل‌های حرف(ه) (ه)

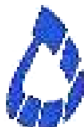

– به نظر شما شکل‌های حرف (ه) و (ه) چگونه نوشته می‌شوند؟

شکل‌های حرف (ه)(ه) را با دقت مشاهده نموده و آن را با قلم نی، مشق و تمرین کنید.

شکل های حرف (ه) (ه) با قلم نی و یا پنسل در کتابچه‌های خود مشق و تمرین کنید.

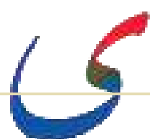
هدف: آشنایی شاگردان، با طرز نوشتن حرف (ی)

پرسش

- آیا می دانید حرف (ی) چطور نوشته می شود؟

حرف (ی) را با دقت مشاهده نموده، با قلم نی، آن‌را مشق و تمرین کنید.

حرف (ی) را با قلم نی و یا پنسل، در کتابچه‌های خود مشق نمایید.

بخش دوم

صفحۀ(۱) **رهنمای تدریس حسن خط**

زمان تدریس:(دو ساعت درسی)

ساعت اول درسی

عنوان درس	**وسایل خطاطی**	
اهداف عمومی	شناخت وسایل خطاطی و روش‌های استفاده از آن	
اهداف آموزشی **- دانش** **- مهارت** **- ذهنیت**	از شاگردان انتظار می‌رود تا در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: - با وسایل خطاطی آشنایی پیدا کنند. - از وسایل خطاطی به صورت درست استفاده کرده بتوانند. - به مشق کردن توسط وسایل خطاطی علاقه مند شوند.	
روش‌های تدریس	انفرادی، سؤال و جواب، توضیحی، مشق و تمرین...	
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل پاک، قلم نی، تباشیر، دوات، خط کش، قط زن (قطع زن).	
روش‌های ارزیابی	مشاهده‌وی، عملی و سؤال و جواب.	
فعالیت‌های مقدماتی	سلام، احول پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری تبریکی سال نو تعلیمی، صحبت در مورد وسایل خطاطی و طریقۀ استفاده درست از آن	۵ دقیقه
	طرح پرسش‌های انگیزه یی - آیا وسایل خطاطی را می شناسید و گاهی با قلم نی مشق کرده اید؟	۵ دقیقه

زمان تدریس	فعالیت‌های معلم
۳۵ دقیقه	به پرسش‌ها پاسخ دهید: - کدام وسایل خطاطی را شناختید؟ نام بگیرید - از قلم نی برای چه استفاده می‌کنید؟ - آیا خوش دارید برای نوشتن از وسایل خطاطی استفاده کنید؟ - درس را تشریح و توضیح دهید. - وسایل خطاطی را به شاگردان معرفی کنید. - طریقهٔ کاربرد هر یک از وسایل خطاطی را توضیح دهید.

ارزیابی: برای حصول اطمینان از اینکه آیا شاگردان با وسایل خطاطی آشنایی پیدا کرده اند، آن ها را به گونهٔ عملی، مانند طرز گرفتن قلم نی، طرز استفاده از رنگ با قلم نی و غیره ارزیابی نماید.

کارخانه‌گی : به شاگردان هدایت دهید تا نقطه را مطابق سر مشق، تمرین کنند و روز دیگر به صنف بیاورند.

معلومات بیشتر برای معلم

کاغذ خطاطی: عبارت از کاغذی است شفاف و نسبتاً لشمی است که قلم نی روی آن به آسانی حرکت کرده و رنگ روی آن نشر نمی‌کند.

قلم نی: از جنس نی سخت و پخته به دست می‌آید، نی به هر اندازه که پخته باشد خوب می‌تواند سر شود. برای خطاطی همان قلم نی را انتخاب کنید که پخته بوده راست و بدون گره باشد و یا گره آن در قسمت‌های آخر قلم قرار داشته باشد؛ زیرا گره در وسط قلم باعث آسیب دیدن انگشتان دست می‌گردد.

قلم تراش: نوع چاقوی مخصوص می باشدکه تیغهٔ آن قسماً نازک و پشت تیغهٔ آن باریک است تا تراشیدن سر قلم به ساده‌گی صورت گیرد.

قط زن (قطع زن): وسیلهٔ سخت، از جنس چوب و یا شاخ حیواناتی، چون: گوزن و غیره است که در هنگام سر کردن قلم زیر نوک قلم نی جهت قطع کردن آن قرار می گیرد.

صفحه(۲)

زمان تدریس: (دوساعت درسی)

عنوان درس	نقطه	
اهداف عمومی	آشنایی شاگردان، با طرز گرفتن قلم و گذاشتن نقطه توسط قلم نی	
اهداف آموزشی - دانش - مهارت - ذهنیت	از شاگردان انتظار می رود تا در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: - شاگردان با نی نقطه را مشق کرده بتوانند. - قلم نی را به طور درست به دست گرفته و توسط قلم نی نقطه را روی کاغذ مشق کرده بتوانند. - شاگردان به زیبا نویسی و هنر خطاطی علاقه مند شوند.	
روش‌های تدریس	انجام فعالیت‌های گروهی، انفرادی، سؤال و جواب، توضیحی، مشق و تمرین.	
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل پاک، قلم نی تباشیر، دوات، خط کش.	
روش های ارزیابی	مشاهده‌وی، عملی و سؤال و جواب.	
فعالیت‌های مقدماتی	سلام، احوال پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری دیدن کارخانه‌گی، یاد آوری از درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید.	۵ دقیقه
	طرح پرسش های انگیزه یی: -آیا وسایل خطاطی را می شناسید و گاهی با قلم نی مشق کرده اید؟	۵ دقیقه

مدت زمان	فعالیت‌های معلم
۳۵دقیقه	-از شاگردان راجع به درس سؤال نمایید. -درس را تشریح و توضیح کنید. -طریقهٔ درست مشق کردن را با قلم نی به شاگردان توضیح دهید. - فعالیت درس را اجرا کنید.

ارزیابی: برای حصول اطمینان از اینکه آیا شاگردان مشق کردن نقطه توسط وسایل خطاطی و طریقهٔ استفاده از قلم نی را آموخته اند، کار چند شاگرد را ارزیابی نمایید.

کارخانه‌گی: به شاگردان هدایت دهید تا نقطه‌ها را توسط قلم نی مشق و تمرین کنند؟

معلومات بیشتر برای معلم

لیقه: از جری الیاف یا ابریشم و یا سُند خامکدوزی به دست می آید که آن‌را باید قبل از استفاده با آب و صابون شست تا خواص مواد کیمیایی که در آن موجود است از بین برود، پس از خشک شدن، در بوتل دوات جا به جا می‌گردد. لیقه از چپه شدن رنگ، نشر کردن قلم روی کاغذ، آلوده شدن دست ها، فرش خانه و لباس جلوگیری می‌کند.

سیاهی: رنگی است که برای مشق کردن مورد استفاده قرار می‌گیرد و در بازار به نام رنگ نی پیدا می شود. در گذشته سیاهی را مردم از مواد ترکیبی تهیه می‌کردند، که به نام مرکب نیز یاد می شد.

دوات: بوتلی است که رنگ (سیاهی) و لیقه در آن جا به جا می‌شود. این بوتل نسبت به بوتل های معمولی دارای دهن بزرگتر می‌باشد.

خط کرسی: خط مستقیم افقی می باشد که توسط پنسل و خط کش به طور خفیف و کمرنگ کشیده می‌شود تاخط به استقامت آن راست نوشته شود.

استاد محترم! ابتدا به شاگردان توصیه کنید تا برای خود کتابچهٔ مشق، قلم نی و دوات تهیه نمایند و به آن‌ها بفهمانید که فقط در کتابچه‌های مشق شان تمرین نمایند و در کتاب درسی نوشته نکنند؛ همچنان به آن‌ها هدایت دهید تا قلم‌های خود را پس از مشق کردن پاک نمایند.

قلم‌های شاگردان را سر نموده و از گرفتن چاقو، برای تراشیدن قلم، آن‌ها را ممانعت کنید؛ زیرا استعمال چاقو برای اطفال خطرناک است.

به شاگردان بفهمانید که قبل از مشق نمودن، ابتدا به سرمشق کتاب دقت کنندتا چشم شان با شکل حرف‌ها آشناشود، بعد از آن با قلم نی از روی سرمشق کتاب، آن‌را تمرین کنند.

صفحه(۳)

زمان تدریس:(دوساعت درسی)

عنوان درس	**حرف(الف) مد دار (آ)**	
اهداف عمومی	آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف (آ) توسط قلم نی	
اهداف آموزشی	از شاگردان انتظار می‌رود تا در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند:	
- دانش	– شاگردان طریقهٔ مشق کردن (آ) را توسط قلم نی بدانند.	
- مهارت	– شاگردان طریقهٔ خطاطی حرف (آ) را با قلم نی مشق کرده بتوانند.	
- ذهنیت	– شاگردان به مشق کردن حرف (آ) توسط قلم نی علاقه مند شوند.	
روش‌های تدریس	انجام فعالیت‌های گروهی، انفرادی، سؤال و جواب، توضیحی، مشق و تمرین.	
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل پاک، قلم نی، تباشیر، دوات، خط کش.	
روش‌های ارزیابی	مشاهده‌وی، عملی و سؤال و جواب	
فعالیت‌ها مقدماتی	سلام، احول پرسی، گرفتن حاضری، تنظیم صنف، دیدن کار خانه‌گی، یاد آوری درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید.	**۵ دقیقه**
	طرح پرسش های انگیزه یی: – به نظر شما نوشتن با قلم نی مشق چه اهمیت دارد؟	**۵ دقیقه**

مدت زمان	فعالیت‌های معلم
۳۵دقیقه	- از شاگردان راجع به درس سؤال نمایید. - درس را تشریح و توضیح دهید. - طریقۀ درست مشق کردن را با قلم نی با شاگردان تمرین کنید. - طریقۀ درست گرفتن قلم نی و استفاده از رنگ و نی را به شاگردان رهنمایی کنید. - فعالیت درس را اجرا کنید. - شاگردان را ارزیابی کنید. - برای شاگردان کارخانه‌گی بدهید.

ارزیابی: برای حصول اطمینان از اینکه آیا شاگردان طریقۀ خطاطی حرف (آ) را توسط وسایل خطاطی (قلم نی) آموخته اند کار چند شاگرد را ارزیابی نمایید.

کارخانه‌گی : به شاگردان هدایت دهید تا حرف (آ) را مطابق به سرمشق، توسط قلم نی در کتابچه‌های خود مشق و تمرین کنند.

معلومات بیشتر برای معلم

سرمشق (سرخط): خطی است که معلم می نویسد تا شاگردان از روی آن مشق نمایند؛ درکتب درسی مضمون حسن خط، سرمشق به همان نمونه‌های خط گفته می‌شود که به خاطر تمرین شاگردان در نظر گرفته شده است.

جهت حرکت‌های قلم نی در نوشتن حرف‌ها (سر مشق‌های این کتاب) با تیرک‌ها نشان داده شده و حرکت‌های آن ، شماره گذاری شده است.

طور مثال: حرکت شماره (۱) شروع نوشتن حرف‌ها، شماره‌های بعدی ادامه و شمارۀ آخر، پایان همان حرف است؛ لازم به یاد آوری است که تعداد حرکت‌ها در حرف‌های مختلف، کم، زیاد و متفاوت می‌باشد (بعضی حرف‌ها با یک حرکت و بعضی آن‌ها با بیشتر از ۴ حرکت نوشته می شوند.

این قاعده تا آخرین درس کتاب در نظر گرفته شود و برای شاگردان بر روی تختۀ صنف و یا کتابچۀ سرمشق شان حرکت‌های قلم طوری نشان داده شود که شاگردان حرکت دست شما را مشاهده کرده بتوانند و آموزش بهتر صورت گیرد.

مشق شاگردان را اصلاح نموده و آن‌ها را برای بهتر نوشتن تشویق نمایید؛ همچنان کار خانه‌گی شاگردان را روز مره، قبل از درس جدید ملاحظه و ارتباط درس جدید را با درس قبلی برقرار نمایید.

برای شاگردان انگیزه بدهید. تا طرز نوشتن حرف های ترکیبی خط نسخ را بالای خط کرسی به صورت درست نوشته کنند. به شاگردان تفهیم شود که در وقت نوشتن، فاصله بین چشم و کاغذ را که به صورت تقریبی (۳۰) سانتی متر می باشد رعایت کنند تا سبب آسیب رسیدن به چشم و ستون فقرات شان نشود.